

KARTA MODUŁU / KARTA PRZEDMIOTU

Kod modułu	Z-ZIP-116z
Nazwa modułu	Rachunek kosztów dla inżynierów
Nazwa modułu w języku angielskim	Costs accounting for engineers
Obowiązuje od roku akademickiego	2012/2013

A. USYTUOWANIE MODUŁU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji
Poziom kształcenia	I stopień
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma i tryb prowadzenia studiów	Stacjonarne
Specjalność	Wszystkie
Jednostka prowadząca moduł	Katedra Ekonomii i Zarządzania
Koordynator modułu	dr hab. Marianna Kotowska-Jelonek, prof. PŚk
Zatwierdził:	

B. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	Kierunkowy
Status modułu	Obowiązkowy
Język prowadzenia zajęć	Polski
Usytuowanie modułu w planie studiów - semestr	Semestr szósty
Usytuowanie realizacji przedmiotu w roku akademickim	Semestr letni
Wymagania wstępne	Mikroekonomia, Rachunkowość
Egzamin	Tak
Liczba punktów ECTS	5

Forma prowadzenia zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	inne
w semestrze	15 h	30 h			

C. EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY SPRAWDZANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Cel modułu	Przedmiot obejmuje podstawowe zagadnienia dotyczące rachunku kosztów własnych w podmiotach gospodarczych oraz wykorzystania różnych systemów rachunku kosztów do zarządzania przedsiębiorstwem. Celem modułu jest zapoznanie studentów z: istotą rachunku kosztów własnych przedsiębiorstw, klasyfikacją kosztów własnych w podmiotach gospodarczych, tradycyjnymi systemami rachunku kosztów własnych (rachunek kosztów pełnych i rachunek kosztów zmiennych) oraz ich wykorzystaniem do kalkulacji kosztów jednostkowych, nowoczesnymi systemami rachunku kosztów i ich przydatnością dla potrzeb zarządzania przedsiębiorstwem (rachunek kosztów standardowych, rachunek kosztów cyklu życia produktu, rachunek kosztów działań, rachunek kosztów logistyki, rachunek odpowiedzialności za koszty).
-------------------	--

Symbol efektu	Efekty kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów kierunkowych	Odniesienie do efektów obszarowych
W_01	Student ma podstawową wiedzę dotyczącą istoty kosztów własnych podmiotów gospodarczych, zasad oraz przekrojów ich analizy i oceny a także czynników, mających wpływ na ich wielkość.	w/ć	K_W10	S1A_W05 S1A_W06
W_02	Student zna tradycyjne i nowoczesne systemy rachunku kosztów własnych, ich przydatność do analizy kosztów, kalkulacji kosztów jednostkowych oraz do podejmowania decyzji zarządczych	w/ć	K_W10 K_W12 K_W13 K_W14 K_W15	S1A_W05 S1A_W06 S1A_W11 T1A_W04 T1A_W06 T1A_W09 T1A_W11
W_03	Student zna podstawowe metody kalkulacji kosztów jednostkowych oraz ich przydatność do kalkulacji kosztów jednostkowych w różnych typach organizacji gospodarczych.	w/ć	K_W10 K_W13	S1A_W05 S1A_W06 T1A_W09 T1A_W11
U_01	Student potrafi identyfikować i analizować koszty własne przedsiębiorstwa w różnych przekrojach analitycznych z wykorzystaniem podstawowych sprawozdań finansowych, w szczególności rachunku zysków i strat.	w/ć	K_U01 K_U12 K_U13 K_U15	TA1_U01 TA1_U02 TA1_U03 TA1_U09 TA1_U10 TA1_U12 SA1_U03
U_02	Student potrafi skalkulować techniczny oraz pełny koszt jednostkowy wytwarzania produktu lub usługi z wykorzystaniem poprawnie dobranej metody kalkulacji w zależności od typu i struktury asortymentowej produkcji.	w/ć	K_U12 K_U13	TA1_U03 TA1_U09 TA1_U10 TA1_U12 SA1_U03
U_03	Potrafi identyfikować i analizować czynniki, mające wpływ na wielkość kosztów własnych oraz wpływ podejmowanych decyzji w różnych obszarach działalności przedsiębiorstwa na poziom kosztów własnych..	w/ć	K_U12 K_U13 K_U15	TA1_U02 TA1_U03 TA1_U09 TA1_U10 TA1_U12 SA1_U03
K_01	Rozumie rolę i znaczenie rachunku kosztów własnych w analizie i ocenie efektywności działalności podmiotów gospodarczych oraz potrzebę stałego uzupełniania wiedzy dotyczącej nowoczesnych systemów rachunku kosztów.	w/ć	K_K01 K_K05	T1A_K01 T1A_K06
K_02	Identyfikuje i rozstrzyga problemy optymalizacji produkcji z wykorzystaniem narzędzi, charakterystycznych dla nauk ekonomicznych.	w/ć	K_K02 K_K05	T1A_K02 T1A_K06

K_03	Student ma świadomość odpowiedzialności za prawidłowe zastosowanie różnych technik, metod i narzędzi analizy i kalkulacji kosztów własnych w podmiotach gospodarczych do generowania prawdziwych informacji, umożliwiających ocenę efektywności podejmowanych decyzji zarządczych.	w/ć	K_K02 K_K03	T1A_K02 T1A_K05
------	--	-----	----------------	--------------------

Treści kształcenia:

1. Treści kształcenia w zakresie wykładu

Nr wykładu	Treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu
1.	Koszty własne podmiotów gospodarczych Istota kosztów. Podstawowe przekroje klasyfikacyjne i analityczne kosztów własnych przedsiębiorstw. Koszty własne a kategorie pokrewne (nakład, wydatek, strata). Koszty w ocenie efektywności przedsiębiorstwa. Koszty jako element procesu podejmowania decyzji zarządczych.	W_01 U_01 K_01 K_02 K_03
2. 3.	Kalkulacja kosztów jednostkowych w systemie rachunku kosztów pełnych Istota kalkulacji kosztu jednostkowego. Podstawowe metody kalkulacji. Kalkulacja podziałowa - jej odmiany i zastosowanie. Kalkulacja doliczeniowa – rodzaje i zastosowanie. Grupowanie kosztów w systemie ewidencyjnym przedsiębiorstwa dla potrzeb kalkulacji doliczeniowej. Procedury rozliczania kosztów pośrednich. Strukturalizacja kosztów. Rachunek kosztów pełnych a rachunek wyników. Przydatność rachunku kosztów pełnych do zarządzania w przedsiębiorstwie.	W_02 W_03 U_02 K_01 K_02 K_03
4.	Rachunek kosztów zmiennych Charakterystyka kosztów stałych i zmiennych w przedsiębiorstwie. Istota rachunku kosztów zmiennych. Analiza zmienności kosztów. Rachunek kosztów zmiennych a rachunek wyników. Wykorzystanie rachunku kosztów zmiennych do zarządzania oraz do wyznaczania progu rentowności przedsiębiorstwa.	W_02 W_03 U_01 U_03 K_01 K_02 K_03
5.	Rachunek kosztów działań (RKD) Geneza i istota rachunku kosztów działań. Założenia metodyczne rachunku kosztów działań. Interpretacja i identyfikacja procesów w rachunku kosztów działań. Kalkulacja kosztów jednostkowych produktów w rachunku kosztów działań - etapy kalkulacji. Obszary zastosowań rachunku kosztów działań. Zalety i wady RKD.	W_02 W_03 U_03 K_01 K_02 K_03
6.	Rachunek kosztów cyklu życia produktu Charakterystyka cyklu życia produktu. Istota rachunku kosztów cyklu życia produktu. Kategorie kosztów w cyklu życia produktu. Zasady kalkulacji kosztów cyklu życia produktu.	W_02 W_03 U_03 K_01 K_02 K_03
7.	Rachunek kosztów logistyki Istota logistyki. Procesy logistyczne w ujęciu funkcjonalnym. Koszty procesów logistycznych i ich struktura. Istota rachunku kosztów logistyki. Projektowanie kosztów logistycznych. Wykorzystanie rachunku kosztów logistyki do zarządzania przedsiębiorstwem.	W_02 W_03 U_01 U_03 K_01 K_02 K_03
8.	Rachunek odpowiedzialności za koszty Budżetowanie jako narzędzie zarządzania. Ośrodki (centra) odpowiedzialności w systemie tworzenia budżetów. Podstawowe typy ośrodków odpowiedzialności. Procedura sporządzania budżetów. Składniki systemu budżetów.	W_02 W_03 U_03 K_01

	Ewidencja obszarów odpowiedzialności objętych budżetowaniem. Analiza odchyień kosztów planowanych i kosztów wykonanych. Kontrola działalności centrów kosztowych.	K_02 K_03
--	---	--------------

2. Treści kształcenia w zakresie ćwiczeń

Nr zajęć ćwicz.	Treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu
1.	Analiza porównawcza kosztów własnych podmiotów gospodarczych w wybranych przekrojach klasyfikacyjnych.	W_01 U_01
2.	Analiza kosztów własnych przedsiębiorstwa według typów działalności (operacyjna, pozaoperacyjna, finansowa). Systematyzacja kosztów w rachunku zysków i strat (wariant porównawczy i kalkulacyjny).	W_01 U_01
3.	Kalkulacja kosztów jednostkowych z wykorzystaniem kalkulacji podziałowej.	W_03 U_02 K_02 K_03
4. 5.	Kalkulacja kosztów jednostkowych z wykorzystaniem kalkulacji doliczeniowej.	W_03 U_02 K_02 K_03
6.	Kolokwium przejściowe.	
7.	Wpływ kluczy rozliczeniowych kosztów pośrednich na wyniki kalkulacji kosztów jednostkowych. Analiza zjawiska proporcjonalizacji kosztów.	W_03 U_02 K_02 K_03
8.	Identyfikacja i analiza kosztów stałych i zmiennych w przedsiębiorstwie.	W_02 U_03 K_01 K_02 K_03
9.	Wyznaczanie progu rentowności przedsiębiorstwa.	W_02 K_02 K_03
10.	Analiza odchyień kosztów rzeczywistych i standardowych na wybranym przykładzie.	W_02 K_02 K_03
11.	Kolokwium przejściowe.	
12.	Identyfikacja procesów w rachunku kosztów działań (RKD) Kalkulacja kosztów jednostkowych produktu z wykorzystaniem RKD.	W_02 K_02 K_03
13.	Identyfikacja i analiza kosztów wybranych procesów logistycznych.	W_02 K_02 K_03
14.	Projektowanie budżetów dla wybranych ośrodków odpowiedzialności.	W_02 K_02 K_03
15.	Kolokwium zaliczeniowe.	

Metody sprawdzania efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów kształcenia (sposób sprawdzenia, w tym dla umiejętności – odwołanie do konkretnych zadań projektowych, laboratoryjnych, itp.)
W_01	Kolokwium przejściowe, kolokwium zaliczeniowe ćwiczeń, egzamin pisemny.
W_02	Kolokwium przejściowe, kolokwium zaliczeniowe ćwiczeń, egzamin pisemny
W_03	Kolokwium przejściowe, kolokwium zaliczeniowe ćwiczeń, egzamin pisemny
U_01	Kolokwium przejściowe, kolokwium zaliczeniowe ćwiczeń, egzamin pisemny
U_02	Kolokwium przejściowe, kolokwium zaliczeniowe ćwiczeń, egzamin pisemny
U_03	Kolokwium przejściowe, kolokwium zaliczeniowe ćwiczeń, egzamin pisemny
K_01	Obserwacja pracy, sposobu argumentacji i aktywności studenta podczas zajęć ćwiczeniowych
K_02	Obserwacja pracy, sposobu argumentacji i aktywności studenta podczas zajęć ćwiczeniowych
K_03	Obserwacja pracy, sposobu argumentacji i aktywności studenta podczas zajęć ćwiczeniowych

D. NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS		
	Rodzaj aktywności	obciążenie studenta
1	Udział w wykładach	15 h
2	Udział w ćwiczeniach	30 h
3	Udział w laboratoriach	
4	Udział w konsultacjach do wykładu (2-3 razy w semestrze)	3 h
5	Udział w zajęciach projektowych	
6	Konsultacje do zajęć projektowych/ćwiczeniowych	5 h
7	Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym z wykładów	2 h
8	Udział w kolokwium zaliczeniowym z ćwiczeń	6 h
9	Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	61 h (suma)
10	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta)	2,5 ECTS
11	Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	20 h
12	Samodzielne przygotowanie się do zajęć projektowych/ćwiczeniowych	15 h
13	Samodzielne przygotowanie się do kolokwium - w tym do części praktycznej	10 h 6 h
14	Samodzielne przygotowanie się do laboratoriów	
15	Wykonanie sprawozdań (samodzielne rozwiązywanie zadań)	8
15	Przygotowanie do kolokwium końcowego z laboratorium	
17	Wykonanie projektu lub dokumentacji	
18	Przygotowanie do egzaminu	10
19		
20	Liczba godzin samodzielnej pracy studenta	63 h (suma)
21	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy (1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta)	2,5 ECTS

22	Sumaryczne obciążenie pracą studenta	124 h
23	Punkty ECTS za moduł <i>1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta</i>	5,0 ECTS
24	Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym <i>Suma godzin związanych z zajęciami praktycznymi</i>	70 h
25	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym <i>1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta</i>	2,6 ECTS

E. LITERATURA

Wykaz literatury	<p>Wykład:</p> <p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nowak E., Wierziński M., <i>Rachunek kosztów. Modele i zastosowania</i>. PWE, Warszawa 2010. 2. Piechota R., <i>Projektowanie rachunku kosztów działań</i>, Wydawnictwo DIFIN, Warszawa 2005. 3. Matuszek J., Krokosz-Krynke Z., Kołosowski M. <i>Rachunek kosztów dla inżynierów</i>, PWE, Warszawa 2011 r. 4. Drury C., <i>Rachunek kosztów</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Miller J.A., (współpraca: Pniewski K., Polakowski M.), <i>Zarządzanie kosztami działań</i>, WIG – Press, Warszawa 2000. 6. Kaplan R.S., Cooper R., <i>Zarządzanie kosztami i efektywnością</i>, Dom Wydawniczy ABC, Kraków 2000. 7. Kaplan R.S., Anderson S.R., <i>Rachunek kosztów działań sterowany czasem (TDABC – Time-Driven Activity-Based Costing)</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008 <p>oraz artykuły bieżące z czasopiśmiennictwa ekonomicznego dotyczące tematyki wykładów</p> <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Praca zbiorowa pod red. Karmańskiej A., <i>Rachunek kosztów i rachunkowość zarządcza. Pojęcia, problemy, zadania</i>, Wydawnictwo DIFIN, Warszawa 2004. 9. Wermut J., <i>Zbiór przykładów z rachunkowości zarządczej z rozwiązaniami</i>, Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr Sp. z o. o., Gdańsk 2000. 10. Praca zbiorowa pod red. Dobji M., <i>Zbiór zadań z rachunkowości zarządczej</i>, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Krakowie, Kraków 2001. 11. Praca zbiorowa pod red. Kostur A., <i>Rachunek kosztów. Zbiór ćwiczeń</i>, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Katowicach, Katowice 2007. 12. Matuszewicz J., <i>Rachunek kosztów</i>, Wydawnictwo Finans - Servis, Warszawa 2011.
Witryna WWW modułu/ przedmiotu	